

תיקון לקיצוץ תחום עבור ברירה רב-משתנית:

יישום המקרה הכללי

תמר קנת-כהן, דביר קלפר

תמצית

במחקרי תוקף הניבוי שנערכים במאל"ו משתמשים כיום בתיקון לקיצוץ תחום שמניח שהברירה התבססה על משתנה יחיד – ציון סכם – שהוא צירוף של הציון הכללי הרב-תחומי במכפ"ל ושל ממוצע הבגרות במשקלות שווים (תיקון חד-משתני). לאחרונה נאספו עדויות לכך שהנחה זו על תהליך הברירה אינה מתקיימת במלואה תמיד. לאור זאת נבדקת האפשרות לעבור לשימוש בנוסחה כללית לתיקון, שמניחה שהברירה התבססה על צירוף **כלשהו** של הציונים בתחומי מכפ"ל ושל ממוצע הבגרות (תיקון רב-משתני).

דוח זה הוא השלישי בסדרת מחקרים שבודקים את התיקון הרב-משתני בהקשר של מחקרי תוקף הניבוי במאל"ו. שני המחקרים הקודמים (קנת-כהן, קלפר וטורוול, 2016; קנת-כהן וקלפר, 2017) התמקדו במקרה פרטי של ברירה רב-משתנית – המקרה שבו רק שני משתנים (החזאים) עברו ברירה ישירה ורק משתנה אחד (הקריטריון) עבר ברירה עקיפה. הם השוו, בתנאי הדמיה, בין שתי שיטות לתיקון לקיצוץ תחום של המתאמים בין החזאים לקריטריון – תיקון חד-משתני ותיקון רב-משתני. המחקרים הללו מצאו שבמצב העולם שבו נערכים מחקרי תוקף הניבוי במאל"ו יש עדיפות לתיקון הרב-משתני.

המחקר הנוכחי מציג יישום, בנתוני התוקף של מאל"ו, של המקרה הכללי של תיקון רב-משתני – מצב שבו יש ארבעה משתנים שעברו ברירה ישירה (הציונים בשלושת תחומי מכפ"ל וממוצע הבגרות) ושלושה משתנים שעברו ברירה עקיפה (ציון הסכם, כפי שהוגדר לעיל, הציון הכללי הרב-תחומי במכפ"ל, וציון שנה א'). במחקר חושבו מקדמי התוקף של כלי המיון, מתוקנים לקיצוץ תחום בשתי השיטות – תיקון חד-משתני ותיקון רב-משתני, בקרב 98,872 תלמידי שנה א' באוניברסיטאות ממחזורים תשס"ח (2007/08) עד תשע"ב (2011/12).

ממצאי המחקר מראים שבממוצע מעבר לכל החוגים, אומדן התוקף של ציון הסכם עלה ב-0.03, אומדן התוקף של מכפ"ל עלה ב-0.01, ואומדן התוקף של הבגרות לא השתנה במעבר מהתיקון החד-משתני לתיקון הרב-משתני. ממצאים אלה פירושם שאומדן התרומה השולית של מכפ"ל מעבר לממוצע הבגרות בניבוי הקריטריון עלה: בעוד שעל פי התיקון החד-משתני הייתה התרומה השולית של מכפ"ל מעבר לכל החוגים 0.09, אזי על פי התיקון הרב-משתני תרומה זו היא 0.12. העלייה באומדן התרומה השולית של מכפ"ל ניכרת במיוחד בפקולטות רפואה, משפטים, חברה-כמותי והנדסה.

לצד תיעוד השיטה והתוצאות של התיקון הרב-משתני, כולל דוח זה שלושה נספחים, ביניהם קוד של SAS שמדגים שימוש בתת-הסביבה IML, שמאפשרת עבודה עם מטריצות, הנחוצות ביישום התיקון הרב-משתני במקרה הכללי.